

PM 2015:200 RII (Dnr 123-1486/2015)

Program för norra delen av Hagastaden

Remiss från Solna kommun

Remisstid den 20 november 2015

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Som svar på remissen ”Program för norra delen av Hagastaden” hänvisas till vad som sägs i promemorian.

Föredragande borgarrådet Roger Mogert anför följande.

Ärendet

Hagastaden växer fram i etapper. Det aktuella programområdet som är föremål för denna remiss utgörs av norra delen av Hagastaden och ett område kring Uppsalavägen och Norrtulls trafikplats. Området består i huvudsak av nuvarande Karolinska sjukhusområdet med tillhörande verksamhet, sjukhusparken och mark som tidigare varit ianspråktagen för trafik.

Området gränsar i söder till Stockholms stad, där nya stadskvarter som en del av Hagastaden kommer att växa fram. I norr gränsar programområdet till Solna kyrkogård och Norra begravningsplatsen. I öster gränsar området till Nationalstadsparken och i väster till Nya Karolinska Solna.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden, trafikinämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och Norrmalms stadsdelsnämnd. Exploateringskontoret, miljöförvaltningen, stadsbyggnadskontoret och trafikkontoret har svarat med ett gemensamt kontorsyttrande.

Stadsledningskontoret menar att projektet är ett välkommet tillskott till Stockholms bostadsförsörjning och att programmet följer Stockholm stads stadsbyggnadsprinciper. Vissa synpunkter och upplysningar framförs i sak vad gäller bl. a. trafik, skola/idrott och parker.

Exploateringskontoret, miljöförvaltningen, stadsbyggnadskontoret och trafikkontoret anser att programmet i huvudsak är mycket bra, men framför synpunkter i sak på vissa delar programmet.

Norrmalms stadsdelsnämnd är positiv till planerna att bygga ihop Stockholm och Solna men vill framföra att den gemensamma planeringen av offentlig service är särskilt viktig.

Mina synpunkter

Hagastaden är ett av Stockholms största och viktigaste stadsutvecklingsprojekt. Projektet innebär ett stort tillskott av välbehövliga bostäder, kontor och lokaler. Nästan viktigare är dock att vad som tidigare varit en kraftig trafikbarriär mellan två kommuner nu överdäckas och att Solna och Stockholm möts i ett gemensamt stadsrum. Hagastaden innebär att en viktig koppling som tidigare saknats i Stockholm nu byggs. Projektet kopplar även samman stadens universitetsområden. Jag ser därför mycket positivt på Solnas programarbete för Hagastaden norra. Staden har vissa synpunkter i sak på programmet och för dessa hänvisas till stadsledningskontoret tjänsteutlåtande.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Som svar på remissen ”Program för norra delen av Hagastaden” hänvisas till vad som sägs i promemorian.

Stockholm den 4 november 2015

ROGER MOGERT

Bilaga

Remiss av Program för norra delen av Hagastaden

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Remissammanställning

Ärendet

Hagastaden växer fram i etapper. Det aktuella programområdet som är föremål för denna remiss, Norra Hagastaden, utgörs av norra delen av Hagastaden och ett område kring Uppsalavägen och Norrtulls trafikplats. Området består i huvudsak av nuvarande Karolinska sjukhusområdet med tillhörande verksamhet, sjukhusparken och mark som tidigare varit ianspråktagen för trafik.

Området gränsar i söder till Stockholms stad, där nya stadskvarter som en del av Hagastaden kommer att växa fram. I norr gränsar programområdet till Solna kyrkogård och Norra begravningsplatsen. I öster gränsar området till Nationalstadsparken och i väster till Nya Karolinska Solna.

Med ett gemensamt grepp skapar Stockholm och Solna en ny gemensam stadsfront mot Hagaparken i öster samt mot Solna kyrkogård och Norra begravningsplatsen i norr. Genom att flytta Uppsalavägen västerut och samla trafikytorna ges plats för en ny tät stadsbebyggelse. Förslaget till utformning av stadsstrukturen vid Uppsalavägen har arbetats fram gemensamt av Stockholm och Solna.

Området vid Uppsalavägen, med platser, kvarter och gator, beskrivs därmed i två program. Dels i det program som detta ärende avser, som ett delområde i Solna stads program för norra delen av Hagastaden, och dels för den östra delen av Hagastaden (Norrtull) framtaget av Stockholms stad.

Kommungränsen mellan Solna och Stockholm avgränsar programområdet söderut. Inom området kring Uppsalavägen och Norrtull kommer programförslaget sannolikt att medföra ett nytt läge för kommungränsen. Gränsen justeras i samband med kommande detaljplaneläggning.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden, trafiknämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och Norrmalms stadsdelsnämnd. Exploateringskontoret, miljöförvaltningen, stadsbyggnadskontoret och trafikkontoret har svarat med ett gemensamt kontorsyttrande.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 27 oktober 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholm kommer inom några år växa till en miljonstad i en region där närmare 3,5 miljoner invånare beräknas leva och bo år 2030. Hagastaden är ett av kommunfullmäktige utpekat angeläget, högt prioriterat stadsbyggnadsprojekt och viktig del i stadens arbete med att skapa en sammanhängande bebyggelse med fler bostäder och arbetsplatser i strategiska lägen.

Stadsledningskontoret ställer sig positivt till programförslaget. Programmet innehåller stadsbyggnadsprinciper som stämmer väl överens med Stockholms stads egna.

Stadsledningskontoret vill understryka vikten av fortsatt samarbete och samordning vid planering och genomförande av Hagastaden då det är ett mycket komplicerat projekt. Brister i samordningen kan medföra konsekvenser för projektets tidplan och inte minst ekonomi.

De synpunkter som stadsledningskontoret nedan framför på programförslaget är framtagna i samråd med berörda förvaltningar inom Stockholms stad och berör i huvudsak önskade förtydliganden i programhandlingen samt frågor där fortsatt/utökat samarbete och samordning mellan kommunerna är viktigt.

Ny kommungräns

Dagens kommungräns mellan Stockholm och Solna skär igenom den förslagna strukturen och behöver därför justeras inför detaljplanläggning. I programmet uppmärksammas området kring Uppsalavägen och Norrtull där en gränsjustering är nödvändig. Stockholms stad vill påpeka att kommungränsjustering även krävs längs Eugeniavägen, vilket inte nämns.

För att underlätta förberedelserna för kommande detaljplanearbeten anser Stockholms stad att det är angeläget att kommunerna så fort som möjligt kommer överens om hur den nya gränsen ska dras, både gällande området vid Norrtull samt längs Eugeniavägen. Ett avtal om kommungränsjustering och gemensamma planerings- och genomförandefrågor bör tecknas mellan kommunerna innan programmet tas upp för godkännande.

Stadsmiljö

Stockholms stad är positiv till Solna stads ambition att skapa en tät stadsbebyggelse som växer samman med Stockholms innerstad där den administrativa gränsen mellan kommunerna inte är tänkt att synas i stadsmiljön. Det är här önskvärt att t ex gatusektioner samordnas.

En gemensam stadsfront skapas ut mot Nationalstadsparken och kvarteren utmed Uppsalavägen i delområde H kommer även att utgöra en viktig entré till staden. Det är här viktigt att programförslagets ambitioner fullföljs och att utformningen för kvarteret H2 ska ta särskild hänsyn till detta såväl som mötet med Nationalstadsparken.

Trafik

I den sydöstra delen av programområdet har den nya trafiklösningen för Uppsalavägen och stadsstrukturen kring denna arbetats fram gemensamt av de båda kommunerna. Den nya trafiklösningen ligger till grund för Stockholm stads programförslag för östra delen av Hagastaden, Norrtull. Det är därför angeläget att kommande detaljplaner och genomförandefrågor prioriteras inom detta område.

En del av programområdet gränsar till Stockholms stad där det finns en lagakraftvunnen detaljplan för en stor del av Hagastaden, Detaljplan för del av Vasastaden 1:16 mm (DP1). Stockholms stad vill framhålla och göra Solna stad uppmärksamma på att utbyggnaden av DP1 pågår och att detta medför begränsningar rörande trafikföring för programområdet, t.ex. höjdskillnader (trappor), parkmiljö mm. De trafikflöden som redovisas i trafik-PM behöver förhålla sig till detta. Det finns t ex begränsningar i trafikföringen för Gävlegatan och Hälsingegatan. Gävlegatan redovisas som en uppsamlingsgata av vikt, men inga trafikflöden redovisas. Hälsingegatan går genom den centrala parken, Norra Stationsparken, inom DP1 och behöver därför studeras särskilt hur den förhåller sig avseende buller, partiklar mm för att skapa den park som behövs i området för rekreation m m. I Stockholms stad utgör Hälsingegatan genom parken ett gångfartsområde. Stockholms stad anser att både Hälsingegatan och Gävlegatan i möjligaste mån bör utformas för att minimera genomfartstrafik. Det är viktigt att utformning av sektioner för gator mellan kommunerna ses över gemensamt och samordnas.

Stockholm stad ser även behov av att samordna cykelparkering och torg vid kollektivtrafikknutpunkter. Frågan behöver studeras vidare gemensamt mellan kommunerna.

Skola/Idrott

En ny stor stadsdel genererar behov av skola och idrottsanläggningar. I programförslaget för norra delen av Hagastaden saknas det redovisning kring behov av skola och idrott samt hur detta är tänkt att lösas. Stockholms stad förutsätter att behoven kan lösas inom programområdet och/eller i närliggande kommuner i Solna stad.

Park och grönytor

I en tätbebyggd stadsdel är det viktigt med kvalitativa friytor och bra gröna kopplingar. Tillgången till rekreationsytor som parker, lek och grönska är en viktig fråga att jobba vidare med inom programområdena både i Solna och Stockholm. Stockholms stad ser ett behov av tillgängliga parker, så kallade närlekplatser och spontanidrottsytor. Tillsammans måste Stockholm och Solna hjälpas åt att skapa ytor för barn och unga, men även äldre och funktionshindrade har behov av grön-/aktivitetsytor nära sin bostad. I och med att ytorna i området är begränsade behöver planeringen vara smart vad gäller samutnyttjande.

Stockholms stad anser att det är mycket bra att programförslaget betonar den starka kopplingen i akademiska stråket över Uppsalavägen till Hagaparken. En flytt av Uppsalavägen blir här nödvändig för att åstadkomma en bra koppling. Stockholms stad vill uppmärksamma Solna stad på att det p.g.a. underliggande tunnlar inte går att plantera träd på Eugeniovägen (från Solnavägen till Hälsingegatan), som redovisas som en grön koppling. Eugeniovägens förlängning över Uppsalavägen är en visuell grön koppling, men det finns ingen befintlig eller planerad möjlighet att inom den närmaste framtiden att ta sig över Uppsalavägen i detta läge.

Luft och Buller

Luft- och bullerfrågorna längs Uppsalavägen behöver fortsätta utredas gemensamt av kommunerna. Det kommer att krävas samordning avseende gatubredder, byggnadshöjder, trafikflöden och låga p-normer mellan Stockholm och Solna för att klara miljö kvalitetsnormerna för PM10 och NO2 på Uppsalavägen. Denna samordning kommer också att vara en förutsättning för att möjliggöra bostäder med god ljudstandard utefter Uppsalavägen.

Dagvatten

Det kommer att krävas en samordning av dagvattenfrågorna mellan Stockholms stad och Solna stad för att exempelvis lokalisera sekundära avrinningsvägar. Exploateringen av norra delen av Hagastaden kommer att innebära att avrinningsområdet ändras så att den största delen av dagvattnet leds till Brunnsviken istället för som tidigare Ulvsundsjön. För att kunna bedöma den totala effekten på Brunnsviken bör en utredning utföras där alla exploateringar (både i Stockholm och Solna) och förändringar i tillrinningsområdet tas med.

Risk

Stockholms stad ser ett behov av att samordna vissa riskfrågor i det fortsatta planarbetet, eftersom detta kan påverka strukturen. Tidig förankring krävs gemensamt med räddningstjänst och länsstyrelsen.

Samordnat planarbete och genomförande/utbyggnad

Stockholms stad instämmer i att en flytt av Uppsalavägen kräver ny kommungräns och där detaljplaner behöver upprättas parallellt på ömse sidor om den nya kommungränsen. Detaljplaneprocesserna behöver samordnas liksom flytten av Uppsalavägen. Det är också viktigt att båda kommunerna prioriterar planläggning och utbyggnad av området vid Uppsalavägen.

Samordningen för utbyggnaden är av stor vikt för ekonomi och tidplaner för alla parter. För Stockholms stads utbyggnad av DP1 är det viktigt att en planläggning och utbyggnad av Eugeniovägen prioriteras i Solna stad då detta är en förutsättning för utbyggnad av de

nordöstra kvarteren inom DP1 i Stockholms stad med beräknad byggstart 2018/2019.

Övrigt

Stockholms läns landsting (SLL) är en stor markägare inom programområdet i Solna och är en viktig aktör i stadsbyggnadsprojektet Hagastaden. Det framgår dock inte i programförslaget vad SLL har för ansvar för utbyggnaden.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen beslutar att remissen från Stadsbyggnads- och kulturroteln om "Program för norra delen av Hagastaden" anses besvarad med vad som anförs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Exploateringskontoret, miljöförvaltningen, stadsbyggnadskontoret och trafikkontoret

Exploateringskontorets, miljöförvaltningens, stadsbyggnadskontorets och trafikkontorets gemensamma kontorsyttrande daterat den 26 oktober 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Exploateringskontoret, miljöförvaltningen, stadsbyggnadskontoret och trafikkontoret har ett samarbete i stadsbyggnadsprojektet Hagastaden. Kontoren har valt att samordna sina synpunkter i denna skrivelse som utgör remissvar på "Program för norra delen av Hagastaden" Dnr: 123-1486/2015.

Hagastaden är ett gemensamt stadsutvecklingsområde i Stockholm och Solna där kommunerna under en längre tid samarbetat. Sammantaget kommer Hagastaden rymma ca 50 000 arbetsplatser och ca 6 000 nya bostäder. Kommungränsen mellan Stockholm och Solna skär igenom Hagastaden och därför har den nya stadsstrukturen kring Uppsalavägen vid Norrtull arbetats fram gemensamt av de båda kommunerna. Stockholm genomför parallellt med Solna samråd för program för östra delen av Hagastaden, Norrtull.

Sammanfattning

Stockholms stad är mycket positiv till programförslaget, som innehåller stadsbyggnadsprinciper som stämmer väl överens med Stockholms egna med bl a förstärkta kopplingar mellan kommunerna och till Hagaparken. Programområdet är en viktig del av stadsutvecklingsområdet Hagastaden och de 3000 nya bostäder som planeras i programområdet för norra delen av Hagastaden i Solna är ett viktigt och välkommet bidrag till regionens bostadsförsörjning. Stockholm vill poängtera vikten av fortsatt samarbete och samordning vid planering och genomförande av Hagastaden, i synnerhet för delarna vid Eugeniavägen samt området kring Uppsalavägen och Norrtull. De synpunkter Stockholm nedan framför på programförslaget berör i huvudsak önskade förtydliganden i programhandlingen och frågor där fortsatt/utökat samarbete och samordning mellan kommunerna är viktigt.

Ny kommungräns

Dagens kommungräns mellan Stockholm och Solna skär igenom den förlagda strukturen och behöver därför justeras inför detaljplanläggning. I programmet uppmärksammas området kring Uppsalavägen och Norrtull där en gränsjustering är nödvändig. Stockholm vill påpeka att kommungränsjustering även krävs längs Eugeniavägen, vilket inte nämns.

För att underlätta förberedelserna för kommande detaljplanarbeten anser Stockholm att det är angeläget att kommunerna så fort som möjligt kommer överens om hur den nya gränsen ska dras, både gällande området vid Norrtull samt längs Eugeniavägen. Ett avtal om kommungränsjustering och gemensamma planerings- och genomförandefrågor bör tecknas mellan kommunerna innan programmet tas upp för godkännande.

Stadsmiljö

Stockholm är positiv till Solnas ambition att skapa en tät stadsbebyggelse som växer samman med Stockholms innerstad där den administrativa gränsen mellan kommunerna inte är tänkt att synas i stadsmiljön. Det är här önskvärt att t ex gatusektioner samordnas.

En gemensam stadsfront skapas ut mot Nationalstadsparken och kvarteren utmed Uppsalavägen i delområde H kommer även att utgöra en viktig entré till staden. Det är här viktigt att programförslaget ambitioner fullföljs och att utformningen för kvarteret H2 ska ta särskild hänsyn till detta såväl som mötet med Nationalstadsparken.

Trafik

I den sydöstra delen av programområdet har den nya trafiklösningen för Uppsalavägen och stadsstrukturen kring denna arbetats fram gemensamt av de båda kommunerna. Den nya trafiklösningen ligger till grund för Stockholms programförslag för östra delen av Hagastaden, Norrtull. Det är därför angeläget att kommande detaljplaner och genomförandefrågor prioriteras inom detta område.

En del av programområdet gränsar till Stockholm där det finns en lagakraftvunnen detaljplan för en stor del av Hagastaden, Detaljplan för del av Vasastaden 1:16 mm (DP1). Stockholm vill uppmärksamma Solna på att utbyggnaden av DP1 pågår och att detta medför begränsningar rörande trafikföring för programområdet, tex höjdskillnader (trappor), parkmiljö mm. De trafikflöden som redovisas i trafik-PM behöver förhålla sig till detta. Det finns t ex begränsningar i trafikföringen för Gävlegatan och Hälsingegatan. Gävlegatan redovisas som en uppsamlingsgata av vikt, men inga trafikflöden redovisas.

Hälsingegatan går genom den centrala parken, Norra Stationsparken, inom DP1 och behöver därför studeras särskilt hur den förhåller sig avseende buller, partiklar mm för att skapa den park som behövs i området för rekreation m m. I Stockholm utgör Hälsingegatan genom parken ett gångfartsområde. Stockholm anser att både Hälsingegatan och Gävlegatan i möjligaste mån bör utformas för att minimera genomfartstrafik. Det är viktigt att utformning av sektioner för gator mellan kommunerna ses över gemensamt och samordnas.

Stockholm ser även behov av att samordna cykelparkering och torg vid kollektivtrafikknutpunkter. Frågan behöver studeras vidare gemensamt.

Skola/Idrott

En ny stor stadsdel genererar behov av skola och idrottsanläggningar. I programförslaget för norra delen av Hagastaden saknas det redovisning kring behov av skola och idrott samt hur detta är tänkt att lösas. Stockholm förutsätter att behoven kan lösas inom programområdet och/eller i närliggande kommuner i Solna.

Park

I en tätbebyggd stadsdel är det viktigt med kvalitativa friytor och bra gröna kopplingar. Tillgången till rekreationsytor som parker och idrottsanläggningar är en viktig fråga att jobba vidare med inom programområdena både i Solna och i Stockholm.

Stockholm anser att det är mycket bra att programförslaget betonar den starka kopplingen i akademiska stråket över Uppsalavägen till Hagaparken. En flytt av Uppsalavägen blir här nödvändig för att åstadkomma en bra koppling. Stockholm vill uppmärksamma Solna på att det på en underliggande tunnlar inte går att plantera träd på Eugeniavägen (från Solnavägen till Hälsingegatan), som redovisas som en grön koppling. Eugeniavägens förlängning över Uppsalavägen är en visuell grön koppling, men det finns ingen befintlig eller planerad möjlighet att inom den närmaste framtiden att ta sig över Uppsalavägen i detta läge.

Luft och Buller

Luft- och bullerfrågorna längs Uppsalavägen behöver fortsätta utredas gemensamt av kommunerna. Det kommer att krävas samordning avseende gatubredder, byggnadshöjder, trafikflöden och låga p-normer mellan Stockholm och Solna för att klara miljö kvalitetsnormerna för PM10 och NO2 på Uppsalavägen. Denna samordning kommer också att vara en förutsättning för att möjliggöra bostäder med god ljudstandard utefter Uppsalavägen.

Dagvatten

Det kommer att krävas en samordning av dagvattenfrågorna mellan Stockholm och Solna för att exempelvis lokalisera sekundära avrinningsvägar. Exploateringen av norra delen av Hagastaden kommer att innebära att avrinningsområdet ändras så att den största delen av dagvattnet leds till Brunnsviken istället för som tidigare Ulvsundasjön. För att kunna bedöma den totala effekten på Brunnsviken bör en utredning utföras där alla exploateringar (både i Stockholm och Solna) och förändringar i tillrinningsområdet tas med.

Risk

Stockholm ser ett behov av att samordna vissa riskfrågor i det fortsatta planarbetet, eftersom detta kan påverka strukturen. Tidig förankring krävs gemensamt med räddningstjänst och länsstyrelsen.

Samordnat planarbete och genomförande/utbyggnad

Stockholm instämmer i att en flytt av Uppsalavägen kräver ny kommungräns och där detaljplaner behöver upprättas parallellt på ömse sidor om den nya kommungränsen. Detaljplaneprocesserna behöver samordnas liksom flytten av Uppsalavägen. Det är också viktigt att båda kommunerna prioriterar planläggning och utbyggnad av området vid Uppsalavägen.

Samordningen för utbyggnaden är av stor vikt för ekonomi och tidplaner för alla parter. För Stockholms utbyggnad av DP1 är det viktigt att en planläggning och utbyggnad av Eugeniavägen prioriteras i Solna då detta är en förutsättning för utbyggnad av de nordöstra kvarteren inom DP1 i Stockholm med beräknad byggstart 2018/2019.

Övrigt

SLL är en stor markägare inom programområdet i Solna och är en viktig aktör i stadsbyggnadsprojektet Hagastaden. Det framgår dock inte i programförslaget vad SLL har för ansvar för utbyggnaden.

Norrmalms stadsdelsnämnd

Norrmalms stadsdelsnämnds yttrande daterat den 26 oktober 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Norrmalms stadsnämnd med flera har fått Program för norra delen av Hagastaden (Solna) på remiss från kommunstyrelsen. Remisstiden sträcker sig fram till den 28 oktober 2015.

Norrmalms stadsdelsförvaltning är positiv till projektets ambitioner om att genom Hagastaden knyta ihop Solna och Stockholm. Detta kräver att det skapas sammanhängande, tillgängliga och trygga kopplingarna och kommunikationer mellan Solna och Stockholm.

Förvaltningen anser att det i den fortsatta planeringen av Hagastaden är särskilt viktigt att Solna och Stockholm har en dialog för att få en helhetsplanering av kommunal service så som skola, förskola och idrott samt grönytor. Planeringen i Solna berör Stockholm och vice versa. Solna likväl som Stockholm behöver säkerställa att behoven av kommunal service uppfylls.

Förvaltningen anser att det fortsatta planarbetet behöver beakta den analys av anspråk på parkytor och funktioner, som Stockholm stads exploateringskontor gjort på detaljplaneområde 1 i Hagastaden. Den analysen visar att parktillgången, i förhållande till Stockholms riktlinjer och invånarnas behov, skulle behöva vara 3,4 hektar istället för de 1,7 hektar som är planerade i och med Norra Stationsparken. Norra Stationsparken kommer nyttjas av både invånare/besökare från Stockholm och Solna. I Solna planeras den befintliga

Sjukhusparken bli stadsdelspark, men den har begränsningar på grund av att den är väldigt kuperad och har stora höjdskillnader. Med kunskap om bristen på tillgängliga friytor anser förvaltningen att detta måste kompenseras i aktuella programområden för Stockholm och Solna. Förvaltningen ser ett behov av tillgängliga parker, närlekplatser och spontanidrottsytor. Tillsammans måste Stockholm och Solna hjälpas åt att skapa ytor för barn och unga, men även äldre och funktionshindrade har behov av grön-/aktivitetsytor nära sin bostad.

Vidare anser förvaltningen att den täta bebyggelsen kräver att varje friyta som kan nyttjas för grönska, rekreation och lek är värdefull. I och med att ytorna i området är begränsade behöver planeringen vara smart vad gäller samnyttjan. Det är avgörande hur funktioner lokaliseras för att på bästa sätt stödja samnyttjan och effektivt utnyttjande.

Behovet av skolplatser inom Stockholm är stort och på Stockholms skolor tas elever bokförda i Stockholms stad emot i första hand. Det är därför viktigt att Solna ser över sitt behov av skolplatser. Det samma gäller idrottsfrågan. Stockholms idrottsplaner och idrottshallar är redan idag överbokade och det finns ett stort behov av idrottsmöjligheter. Idrottshall och bollplan planeras inom Stockholms del av Hagastaden, men dessa funktioner behövs även på Solnasidan.